

Analiza financijskih izvješća u poduzeću "Vindija d.d. Varaždin"

Bešvir, Matija

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:804534>

Rights / Prava: [In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-20**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

„Dr. Mijo Mirković“

Matija Bešvir

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA U PODUZEĆU
„VINDIJA d.d. VARAŽDIN“**

Završni rad

Pula, 2019.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

„Dr. Mijo Mirković“

Matija Bešvir

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA U PODUZEĆU
„VINDIJA d.d. VARAŽDIN“**

Završni rad

**JMBAG: 0303065922, redovan student
Studijski smjer: Management i poduzetništvo**

**Kolegij: Poslovno računovodstvo
Znanstveno područje: Društvene znanosti
Znanstveno polje: Ekonomija
Znanstvena grana: Računovodstvo**

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ticijan Peruško

Pula, rujan 2019.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera _____ ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu
Jurja Dobrile

u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom

_____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

Sadržaj

1. Uvod	7
1.1. Predmet istraživanja.....	7
1.2. Struktura rada.....	8
2. Financijski izvještaji	9
2.1. Temeljni financijski izvještaji	10
2.1.1. Bilanca	10
2.1.2. Račun dobiti i gubitka.....	12
2.1.3. Izvještaj o novčanim tokovima	13
2.1.4. Izvještaj o promjeni glavnice	14
2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje	15
3. Analiza financijskih izvještaja.....	16
3.1. Pojam i namjena analize financijskih izvještaja.....	16
3.2. Vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvješća	17
3.3. Analiza financijskih izvještaja pomoću financijskih pokazatelja	18
3.3.1. Pokazatelji likvidnosti	19
3.3.2. Pokazatelji aktivnosti.....	20
3.3.3. Pokazatelji zaduženosti	21
3.3.4. Pokazatelji profitabilnosti poslovanja	23
3.3.5. Pokazatelji ekonomičnosti.....	24
4. Analiza financijskih izvješća poduzeća Vindija d.d. Varaždin	25
4.1. O poduzeću Vindija d.d. Varaždin	25
4.2. Vertikalna analiza bilance	27
4.3. Horizontalna analiza bilance	31
4.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	35
4.5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka.....	38
4.6. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Vindija d.d. Varaždin putem financijskih pokazatelja	41
4.6.1. Pokazatelji likvidnosti	41
4.6.2. Pokazatelji aktivnosti.....	43
4.6.3. Pokazatelji zaduženosti	44
4.6.4. Pokazatelji profitabilnosti poslovanja	46
4.6.5. Pokazatelji ekonomičnosti.....	47
5. Zaključak.....	48

Literatura	50
Sažetak	52
Summary	52

1. Uvod

Financijski izvještaji predstavljaju kvantificirani prikaz poslovanja određenog poduzeća te je njihova analiza vrlo bitna za uspješno upravljanje poduzećem. Uprava poduzeća izračunavanjem pokazatelja financijske analize može utvrditi dali je njihovo poduzeće likvidno, posluje li profitabilno te uspijeva li pokrivati svoje obaveze na vrijeme. Također, rezultati analize pokazuju menadžmentu koje segmente poslovanja trebaju unaprijediti te omogućuju usporedbu rezultata u odnosu na plan, konkurenciju i tržište. Prema tome, analize su potrebne internim i eksternim korisnicima te se javlja potreba za prikazivanje financijskog stanja i rezultata poslovanja na svima razumljiv način pomoću financijskih izvještaja.

1.1. Predmet istraživanja

Predmet analize završnog rada jest analiziranje temeljnih financijskih izvještaja poduzeća „Vindija d.d.“ koja se sastoje od :

- Bilance
- Računa dobiti i gubitka
- Izvještaja o novčanim tokovima
- Izvještaja o promjeni glavnice
- Bilješke uz financijske izvještaje

Uz statističku analizu temeljnih financijskih poduzeća analizirati će se i pokazatelji poslovanja poduzeća. Financijski pokazatelji sastoje se od:

- Pokazatelja likvidnosti
- Pokazatelja zaduženosti
- Pokazatelja aktivnosti
- Pokazatelja ekonomičnosti
- Pokazatelja profitabilnosti

Putem analize financijskih izvještaja obuhvaćeno je poslovanje poduzeća „Vindija d.d.“ za razdoblje od 2012. – 2017. godine.

1.2. Struktura rada

Rad se sastoji od 4 poglavlja. U prvom poglavlju definiran je predmet istraživanja te je ukratko prikazana cijela struktura rada. U drugom poglavlju definirani su financijski izvještaji i izvršena je podjela temeljnih financijskih izvještaja koji obuhvaćaju bilancu, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjeni glavnice i bilješke uz financijske izvještaje te su ujedno svi opisani. Treće poglavlje teoretski opisuje analizu financijskih izvještaja putem pokazatelja, sustave pokazatelja te važne instrumente analiziranja poput horizontalne i vertikalne analize bilance te računa dobiti i gubitka. U četvrtom poglavlju prikazane su opće informacije o poduzeću Vindija d.d. Varaždin odnosno njihove djelatnosti, predmet poslovanja, ciljevi, kao i vertikalna i horizontalna analiza na primjeru poduzeća te financijski pokazatelji koji analiziraju cjelokupno poslovanje poduzeća temeljeno na njihovoj likvidnosti, aktivnosti, zaduženosti, profitabilnosti i ekonomičnosti.

Također, rad je upotpunjen brojnim tablicama koje prikazuju analitički dio te kako bi se lakše razumjela obrađena tematika.

2. Financijski izvještaji

Računovodstveni sustav, kao značajniji dio informacijskog sustava poduzeća, može se opisati kao proces prikupljanja podataka, njihovog procesiranja tj. obrade, sastavljanja računovodstvenih izvještaja te dostavljanja tih izvještaja zainteresiranim korisnicima. Pod temeljnim financijskim izvještajima podrazumijeva se bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala te bilješke uz financijske izvještaje. Značaj financijskih izvještaja moguće je sagledati i u kontekstu upravljanja poslovanjem i razvojem poduzeća te u mogućnosti sagledavanja temeljnih kriterija upravljanja, sigurnosti i uspješnosti (efikasnosti). Uobičajeno se ističe kako se putem bilance sagledava financijski položaj tj. sigurnost poslovanja, dok je račun dobiti i gubitka usmjeren na sagledavanje uspješnosti poslovanja. Međutim, pritom se ne smije zanemariti činjenica da svi temeljni financijski izvještaji čine jedinstvenu cjelinu.¹

Financijski izvještaji pružaju informacije koje koriste različiti korisnici posebice dioničari, vjerovnici (sadašnji i mogući) i zaposleni u poduzeću. Ostale važne kategorije korisnika financijskih izvještaja uključuju dobavljače kupce, sindikate, financijske analitičare, statističare, ekonomiste, porezne i zakonodavne vlasti. Financijski izvještaji trebaju korisnicima kao dio informacije potrebne, uz ostalo, za procjene i donošenje financijskih odluka. Oni ne mogu pouzdano prosuđivati o tim pitanjima, ako financijski izvještaji jasno ne objavljuju značajne računovodstvene politike koje su bile primijenjene prilikom sastavljanja tih izvještaja.²

¹ Lajoš Žager., *Računovodstveni izvještaji i operativni controlling: Tourism and hospitality management*, str. 135 – 139. ,Vol 2. No. 1, 1996., <https://hrcak.srce.hr/182498> (pristupljeno 29.04.2019.)

² Narodne novine d.d.: *Međunarodni računovodstveni standardi*; https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1993_04_36_672.html (pristupljeno 24.09.2019.)

2.1. Temeljni financijski izvještaji

Svi izvještaji međusobno su povezani i upućeni jedni na druge. Neki su statističkog karaktera (npr. bilanca) jer prikazuju financijsku situaciju u određenoj točki vremena, a drugi pokazuju promjene ekonomskih kategorija u određenom razdoblju te stoga imaju dinamički karakter (npr. račun dobiti i gubitka). Promatrani zajedno, u međusobnoj interakciji, govore o „zdravstvenom stanju“, a utvrditi i razumjeti to „stanje“ znači imati mogućnost donositi primjerene i racionalne poslovne odluke.³

Slika 1: Prikaz temeljnih financijskih izvještaja

Izvor: Prilagođeno prema Žager, L. et. al. (ur.), Računovodstvo 1 – računovodstvo za neračunovođe, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, 2016. str.35.

2.1.1. Bilanca

Prema općoj definiciji bilanca je sustavni pregled imovine, obveza i kapitala poduzeća na određeni datum.⁴ Prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja elementi koju su u izravnom odnosu s mjerenjem financijskog položaja jesu sredstva (imovina), obveze i glavnica (kapital).⁵ Imovina je resurs koji je pod kontrolom poduzeća, a proizlazi iz prošlih događaja i od kojeg se očekuju buduće ekonomske korist. Obveze se definiraju kao postojeći dugovi poduzeća, proizašli iz prošlih

³ Žager, K., Analiza financijskih izvještaja (načela – postupci – slučajevi), Sveučilišna tiskara d.o.o. , Zagreb, 2017. , str. 92.

⁴ Safret M. ,Marić, B., Dragović – Kovač, Lj.: *Knjigovodstvo bilanciranjem 1* , Školska knjiga, Zagreb, 2007. , str.128.

⁵ *Međunarodni standardi financijskog izvještavanja.*, prijevod s engleskog jezika, HZRFD, Zagreb, 2004., str. 32.

dogadaja, za čije se podmirenje očekuje smanjenje resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi dok kapital predstavlja ostatak imovine nakon odbitka svih njegovih obveza.

Imovina, obveze i kapital se definiraju kao elementi koji su sastavni dio izvještaja koji se zove bilanca. Prema tome, bilanca se uobičajeno definira kao financijski izvještaj koji sistematizirano prikazuje stanje imovine, obveza i kapitala u određenom vremenskom trenutku. Stoga je upravo bilanca temeljni financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj poduzeća i koji služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Također, bilanca se sastoji od dva dijela, aktive i pasive, na osnovi kojih se utvrđuje imovinsko stanje, odnosno financijski položaj poduzeća.⁶

Tablica 1: Shema bilance u RH

AKTIVA	PASIVA
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL B. DUGOTRAJNA IMOVINA - Nematerijalna imovina - Materijalna imovina - Financijska imovina - Potraživanja C. KRATKOTRAJNA IMOVINA - Zalihe - Potraživanja - Financijska imovina - Novac D. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA	A. KAPITAL I REZERVE - Upisani kapital - Rezerve - Zadržana dobit - Ostalo B. REZERVIRANJA C. DUGOROČNE OBVEZE D. KRATKOROČNE OBVEZE E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA F. PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA
UKUPNO AKTIVA	UKUPNO PASIVA

Izvor: Tintor Ž., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, Školska knjiga, 2014., str.19.

⁶ Žager, L. et. al. (ur.), *Računovodstvo 1 – računovodstvo za neračunovođe*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, 2016., str. 36.

Za bilancu je bitno da se konzistentno primjenjuju korespondentni kriteriji pri sastavljanju aktive i pasive te da obuhvaćaju sve pozicije imovine, kapitala i obveza. Za potrebe financijske analize koriste se propisani standardni oblici bilance za završenu tekuću i prethodnu obračunsku godinu određenog poduzetnika.⁷

2.1.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode te njihovu razliku (dobit ili gubitak) u određenom obračunskom razdoblju. Ovaj izvještaj služi za prikaz uspješnosti poslovanja. Uspješnost poslovanja obično se definira kao sposobnost ostvarivanja određenih ciljeva. Ciljevi poslovanja mogu biti različiti, a to znači da i uspješnost poslovanja ovisi od postavljenih kriterija i definiranih ciljeva. Najčešći cilj koji se ističe jest profitabilnost poslovanja. Je li to ostvareno i u kojoj mjeri, vidi se iz predmetnog izvještaja. Za razliku od bilance, koja prikazuje financijski položaj u određenom vremenskom trenutku, račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnost poduzeća u određenom razdoblju. Osnovni elementi tog izvještaja jesu prihodi, rashodi a njihova razlika predstavlja dobit ili gubitak. Prema tome, račun dobiti i gubitka moguće je definirati kao financijski izvještaj koji prikazuje koliko je prihoda i rashoda ostvareno u određenom vremenu te koliki je iznos dobiti (gubitka).⁸

Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza, i to onog dijela koji će poslije utjecati na povećanje dobiti odnosno kapitala te se dijele na poslovne prihode i financijske prihode.

Poslovni prihodi ostvaruju se iz glavnih poslovnih aktivnosti. Najčešće su to prihodi od prodaje proizvoda, trgovačke robe ili prihodi od obavljanja usluga. To su zapravo prihodi koji se najčešće pojavljuju, gotovo svakodnevno, i u strukturi prihoda čine najznačajniji dio. Financijski prihodi se javljaju kao posljedica ulaganja u financijsku imovinu. Oni su rezultat ulaganja viška raspoloživih novčanih sredstava. Višak novca poduzeće može uložiti u dionice ili obveznice ili može jednostavno posuditi novac onome kome je trenutno potreban.⁹

⁷ Tintor Ž., *Analiza financijskih izvještaja*, Zagreb, Školska knjiga, 2014. str. 19.

⁸ Žager L., op. cit., str. 54.

⁹ Žager, K. et al., *Analiza financijskih izvještaja*, Zagreb, Masmedia 2008., str. 70.

Rashodi čine negativnu komponentu rezultata poslovanja. Nastaju kao posljedica trošenja odnosno smanjenja imovine ili povećanja obveza. Nasuprot prihodima, oni utječu na smanjenje kapitala te se dijele na poslovne i financijske rashode.

Poslovni rashodi nastaju kao posljedica obavljanja glavne djelatnosti poduzeća. Pojavljuju se redovito, a čine ih troškovi sadržani u prodanim proizvodima te ostali troškovi poslovanja (plaće, amortizacija, režije itd.). Financijski rashodi nastaju kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava. Kao najčešći rashodi pojavljuju se kamate koje poduzeće mora dati kao naknadu za korištena tuđa sredstva, negativne tečajne razlike, korekcije vrijednosti financijskih plasmana i tome slično.¹⁰

2.1.3. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima je dinamički financijski izvještaj koji daje informacije o primljenom i danom novcu poduzetnika u određenom poslovnom razdoblju, koje je najčešće jednako kalendarskoj godini. Dakle, za razliku od računa dobiti i gubitka, koji iskazuje ukupnu prodaju ili ukupne troškove, izvještaj o novčanim tokovima iskazuje koliko je od ukupne prodaje naplaćeno i koliko je od ukupnih troškova plaćeno u poslovnom razdoblju, odnosno primitke i izdatke novca. Naime, u određenom obračunskom razdoblju najčešće nisu svi ostvareni prihodi naplaćeni (jer kupci ne plaćaju odmah), niti su svi troškovi plaćeni. Izvještaj o novčanom toku pruža najviše informacija o tome je li poduzetnik sposoban zaraditi novac te kako se novac troši.¹¹

Sam izvještaj o novčanom toku sistematiziran je na poslovne, investicijske i financijske aktivnosti može, a biti sastavljen na osnovi:

- a) direktne ili
- b) indirektne metode.

Prema direktnoj metodi prikazuju se ukupni primici i ukupni izdaci novca razvrstani po osnovnim aktivnostima – poslovnim, investicijskim i financijskim, dok se kod indirektne

¹⁰ ibidem, str. 70.

¹¹ Bešvir, B., *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, Zagreb, RRif 2008., str. 10.

metode poslovne aktivnosti ne iskazuju kao primici i izdaci novca, već se neto dobiti ili gubitak usklađuje za učinke transakcija nenovčane prirode.¹²

2.1.4. Izvještaj o promjeni glavnice

Glavnica je kapital poduzetnika odnosno neto – imovina nakon što od ukupne imovine(aktive) odbijemo ukupne obveze poduzetnika iskazane u pasivi. Osim toga, glavnica čine vlastiti izvori financiranja odnosno imovina dioničara uložena u poduzetnika radi ostvarivanja dobitka. Osim upisanog kapitala i rezervi, glavnica sadržava i kumulirane rezultate poslovanja poduzetnika, od početka poslovanja do datuma bilance, smanjenje za eventualne isplate dioničarima putem dividende ili udjela u dobitku. Izvještaj o promjeni glavnice daje informacije o svim promjenama kapitala tijekom financijske godine odnosno obračunskog razdoblja. Promjene kapitala tijekom poslovne godine mogu biti: povećanje ili smanjenje upisanog kapitala, povećanje ili smanjenje rezervi, povećanje ili smanjenje zadržanih dobitaka ili prenesenih gubitaka te dobitak financijske godine koji povećava kapital ili gubitak financijske godine koji smanjuje kapital. Osim toga, izvještaj o promjeni glavnice daje informacije o ispravcima temeljnih pogrešaka te o učincima promjena računovodstvenih politika. Temeljne pogreške su značajne pogreške otkrivene tijekom financijske godine koje se odnose na prethodna obračunska razdoblja. Poduzetnici najčešće ispravljaju temeljne pogreške korekcijom zadržanih dobitaka u okviru kapitala, a informacije o tome predočavaju korisnicima financijskih izvještaja u izvještaju o promjeni glavnice na poziciji ispravak temeljnih pogrešaka. Osim toga, izvještaj o promjeni glavnice sadržava informaciju o učincima promjena računovodstvenih politika. Primjerice, u slučaju da je poduzetnik tijekom financijske godine smanjio stope amortizacije u odnosu na stope amortizacije iz prethodnih godina, čime su znatno smanjeni poslovni rashodi (na taj način je povećan rezultat financijske godine) informacija o tome nalazi se u izvještaju o promjeni glavnice na poziciji promjene računovodstvenih politika.¹³

¹² Žager L. , op. cit., str. 85.

¹³ Bešvir B. , op. cit., str. 10.-11.

2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja nekih pozicija u temeljnim financijskim izvještajima.¹⁴ Tako, na primjer u bilješkama trebaju biti prikazane metode procjene bilančnih pozicija, eventualna odstupanja i razlozi tog odstupanja sa kvantifikacijom posljedica. Dakle bilješke trebaju dati dodatne informacije koje se ne vide u temeljnim financijskim izvještajima, a isto tako trebaju pojasniti određene pozicije u temeljnim financijskim izvještajima koje su relevantne za razumijevanje, da bi se temeljni financijski izvještaji mogli verificirati i da bi se na osnovu njih mogle donosit optimalne poslovne odluke.¹⁵

¹⁴ Žager, K. et al., op. cit. str. 89.

¹⁵ Vujević, I. , *Financijska analiza*, Split, Ekonomski fakultet Split, 2003., str.120.

3. Analiza financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvještaja predstavlja proces primjene različitih analitičkih tehnika i sredstava uz pomoć kojih se financijski podatci iz izvještaja pretvaraju u informacije relevantne za upravljanje.

3.1. Pojam i namjena analize financijskih izvještaja

Značenje analize poslovanja poduzeća je da „proizvodi“ informacije potrebne za upravljanje i šire sagledavaju poslovne situacije poduzeća. Pritom se u cjelovitoj analizi teži ka cjelovitom obuhvatu svih relevantnih informacija i podataka, bilo da se radi o vrijednosnim (novčanim) ili količinskim (naturalnim) podacima i informacijama. Suprotno tome, analiza financijskih izvještaja, ponajprije je orijentirana na vrijednosne ili novčane podatke i informacije. Prema tome, analiza financijskih izvještaja usmjerena je na kvantitativne financijske informacije i zbog toga se često naziva još i financijskom analizom.

Kod analize financijskih izvještaja ne treba težiti prevelikoj preciznosti (daleko od toga da ista nije važna), iz razloga što je za to potrebno mnogo vremena, već se inzistira na pravovremenosti čak i aproksimativnih informacija iz analize „jer pravovremena informacija ima najveću vrijednost u procesu upravljanja poslovanjem i razvoja poduzeća. Podatci koji se dobivaju financijskom analizom u pravilu nisu dovoljni za efikasno upravljanje, već bi se isti kao kvantitativni pokazatelji trebali koristiti s ostalim nefinancijskim informacijama u generiranju najbolje informacijske osnove za donošenje kvalitetnih i pravovremenih poslovnih odluka.“¹⁶

¹⁶ Gabrić, D.(2017) *Utvrđivanje i predviđanje značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvještajima poduzeća primjenom pokazatelja analize financijskih izvještaja*, Doktorski rad, Sveučilište u Mostaru; Ekonomski fakultet, str. 120.

3.2. Vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvješća

Vertikalna analiza financijskih izvještaja često se naziva i strukturna analiza financijskih izvještaja. Radi se o statičnoj metodi analize strukture odabranog financijskog izvještaja koja se provodi na određeni dan, obično datum pod kojim se sastavljaju financijski izvještaji. Može se primijeniti na sve financijske izvještaje, iako se najčešće provodi strukturna analiza bilance i računa dobiti i gubitka. Vertikalna analiza financijskih izvještaja daje korisniku financijskih izvještaja informaciju o strukturi pozicija financijskih izvještaja. Kao baza se najčešće uzima ostvareni prihod od prodaje kod računa dobiti i gubitka, odnosno ukupna imovina (aktiva) kod bilance.¹⁷ Kod ove analize pozicije bilance aktive i pasive izjednačavaju se sa 100 te se promatra struktura njihovih pozicije koje se izražavaju u postotku. Isto tako u analizi računa dobiti i gubitka prihod izjednačavamo sa 100, a ostalim pozicijama dodjeljujemo koeficijente ovisno u kojem postotku sudjeluju u ukupnom prihodu. Strukturni financijski izvještaji vrlo su korisni kod uspoređivanja s konkurentima te za uspoređivanje podataka jednog poduzeća u uvjetima inflacije.¹⁸

Horizontalna analiza financijskih izvještaja predstavlja analizu trenda stavki financijskih izvještaja koja se provodi na temelju komparativnih financijskih izvještaja. Za razliku od vertikalne analize financijskih izvještaja koji se odnose najčešće na jedno razdoblje, horizontalna analiza financijski izvještaja obuhvaća više obračunskih razdoblja, te rezultira trendovskom analizom stavki financijskih izvještaja kroz više razdoblja. Horizontalna analiza promatra apsolutne i relativne promjene pojedinih stavki financijskih izvještaja, prije svih bilance stanja i bilance uspjeha, kroz više obračunskih razdoblja.¹⁹ Za horizontalnu analizu koriste se razne tablice temeljne najčešće na baznom indeksu. U navedenoj analizi pozicija u baznoj godini označava se indeksom 100, a pozicije u ostalim godinama uspoređuju sa baznom godinom i dodjeljuje im se određeni indeks.

¹⁷ ibidem, str. 124.

¹⁸ Šlibar, D., *Instrumenti i postupci analize financijskih izvješća* - <https://www.omega-software.eu/UserDocs/Images/Cianci/Financije%20-%20Analiza%20FI.pdf> (pristupljeno 13.05.2019.)

¹⁹ Gabrić, D. (2017) op. cit. str. 125.

3.3. Analiza financijskih izvještaja pomoću financijskih pokazatelja

Analiza pomoću pokazatelja je jedna od najčešćih korištenih metoda analize financijskih izvještaja. S obzirom na vremensku dimenziju ovi se pokazatelji mogu podijeliti u dvije skupine: ²⁰

- 1) Skupinu financijskih pokazatelja koja obuhvaća razmatranje poslovanja poduzeća u određenom vremenskom razdoblju (najčešće jedne godine)
- 2) Skupinu financijskih pokazatelja koja se odnosi na točno određeni datum koji se podudara s trenutkom sastavljanja bilance i govori o financijskom položaju u tom trenutku.

S obzirom, pak, na to koji se segment financijskog stanja/performance poslovanja želi analizirati razlikuje se u nekoliko skupina financijskih pokazatelja: ²¹

- a) pokazatelji likvidnosti (liquidity ratios) ,
- b) pokazatelji aktivnosti (activity ratios),
- c) pokazatelji zaduženosti (leverage ratios),
- d) pokazatelji rentabilnosti poslovanja (profitability ratios),
- e) pokazatelji ekonomičnosti.

Dobro upravljanje podrazumijeva da su u poslovanju zadovoljena dva kriterija, i to kriterij sigurnosti (likvidnosti, financijska stabilnost i zaduženost), i kriterij uspješnosti, tj. efikasnosti (profitabilnost, tj. rentabilnost). U tom kontekstu pokazatelji likvidnosti i zaduženosti mogu se smatrati pokazateljima sigurnosti poslovanja, tj. pokazateljima koji opisuju financijski položaj poduzeća. Pokazatelji ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja zapravo su pokazatelji uspješnosti (efikasnosti) poslovanja. Suprotno tome, pokazatelji aktivnosti mogu se smatrati i pokazateljima sigurnosti i pokazateljima uspješnosti. ²²

²⁰ Gullin, D. et al., *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, 2008., str. 243.

²¹ Kolačević S., i B. Hreljac, *Vrednovanje poduzeća*, TEB – Poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2012. str. 144. – 145.

²² Žager, K. et al.(2008), op. cit. str. 244. – 245.

3.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Likvidnost se može definirati kao „spособnost ili svojstvo imovine, ili njezinih dijelova, da se brzo i bez gubitaka pretvore u gotov novac“. Za potrebe analize financijskih izvještaja primjerenija je definicija prema kojoj je likvidnost sposobnost poduzeća da podmiruje svoje dospjele obveze svojom kratkotrajnom imovinom.²³ Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća u kontekstu sposobnosti podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza. Najčešći pokazatelji likvidnosti su koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti. Postupak izračunavanja ovih pokazatelja prikazan je u tablici 2.

Tablica 2: Pokazatelji likvidnosti i način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent trenutne likvidnosti	novac	kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac + potraživanja	kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital + dugoročne obveze

Izvor: Žager, K., et. al., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, MASMEDIA, 2008., str. 248.

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje trenutnu sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze svojom najlikvidnijom imovinom – novcem. Za poduzeće je bolje što je vrijednost ovog koeficijenta veća. Međutim, ovaj pokazatelj često može i zavarati. Naime, može se javiti situacija da je poduzeće tijekom cijele godine ili barem većim njenim dijelom imalo probleme s likvidnošću, a da krajem godine primi značajnu uplatu novčanih sredstava koji se evidentiraju u bilanci stanja na datum bilance, čime se može neopravdano prikriti ili iskriviti možebitna permanentna nelikvidnost poduzeća.²⁴

²³ Gabrić, D. (2017) op. cit. str. 132.

²⁴ ibidem, str. 133.

Vrijednost koeficijenta ubrzane likvidnosti bi trebala biti 1 ili veća od 1, što znači da bi poduzeće koje želi održavati normalnu likvidnost moralo imati brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko ima kratkoročnih obveza. U razmatranju i mjerenju likvidnosti najznačajniji su pokazatelji koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti.²⁵

Što je koeficijent tekuće likvidnosti veći, to je poslovanje poduzeća sigurnije. No, s druge strane, previsoke vrijednosti ovog koeficijenta govore o neiskorištenoj gotovini, prevelikoj razini zaliha u odnosu na stvarne potrebe, lošem upravljanju potraživanja, nedovoljnom korištenju kreditiranja od strane dobavljača itd. Izuzev u slučaju izvanrednih okolnosti, koeficijent tekuće likvidnosti bi trebao biti najmanje 1. Ako je taj koeficijent manji od 1, znači da je neto radni kapital (kratkotrajna imovina umanjena za kratkoročne obveze) negativan.

Koeficijent financijske stabilnosti bi trebao biti najviše 1 ili manji. Smanjenje ovog koeficijenta predstavlja pozitivnu tendenciju jer ukazuje na činjenicu da se veći dio kratkotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora čime su stvorene pretpostavke za financijsku stabilnost poduzeća.²⁶

3.3.2. *Pokazatelji aktivnosti*

Pokazatelji aktivnosti mjere učinkovitost korištenja vlastitih resursa, odnosno ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Pokazatelji aktivnosti se dijele na: koeficijent obrta ukupne imovine, koeficijent obrta kratkotrajne imovine, koeficijent obrta potraživanja, trajanje naplate potraživanja u danima. Postupak izračunavanja ovih pokazatelja prikazan je u tablici 3.

²⁵ Žager, K. (2008) op. cit. str. 248. – 249.

²⁶ Kolačević S., i B. Hreljac (2012) op. cit. str. 147.

Tablica 3: Pokazatelji aktivnosti i način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrta ukupne imovine	ukupni prihod	ukupna imovina
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	ukupni prihod	kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja	prihodi od prodaje	potraživanja
Trajanje naplate potraživanja u danima	broj dana u godini (365)	koeficijent obrta potraživanja

Izvor: Žager, K., et. al., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, MASMEDIA, 2008. , str. 252.

Pokazatelji aktivnosti ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Osim toga, ako je poznat koeficijent obrta, tada je moguće izračunati i prosječne dane vezivanja sredstava, tj. prosječno trajanje obrta. Najčešće se koeficijent obrta izračunava za ukupnu imovinu, kratkotrajnu imovinu i potraživanja. Na temelju koeficijenta obrta potraživanja moguće je utvrditi i prosječno trajanje naplate potraživanja.²⁷

3.3.3. Pokazatelji zaduženosti

Najčešći pokazatelji zaduženosti poduzeća su koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Sva tri ova pokazatelja formirana su na temelju bilance i zbog toga se često ističe da oni odražavaju statičku zaduženost. U biti, ti su pokazatelji odraz strukture pasive i govore koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala. Isto tako, pomoću tih pokazatelja moguće je utvrditi odnos tuđeg kapitala i vlastitoga kapitala.²⁸ Postupak izračunavanja pokazatelja zaduženosti prikazan je u tablici 4.

²⁷ Žager, K. et.al. (2008) op. cit. str. 251.

²⁸ loc. cit.

Tablica 4: Pokazatelji zaduženosti i način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	glavnica	ukupna imovina
Koeficijent financiranja	ukupne obveze	glavnica
Pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata	kamate
Faktor zaduženosti	ukupne obveze	zadržana dobit + amortizacija
Stupanj pokrića I	glavnica	dugotrajna imovina
Stupanj pokrića II	glavnica + dugoročne obveze	dugotrajna imovina

Izvor: Žager, K., et. al., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, MASMEDIA, 2008., str. 251.

Koeficijent zaduženosti je mjerilo financijske poluge, a računa se dijeljenjem ukupnih obveza (kratkoročnih i dugoročnih) s ukupnom imovinom. Koeficijent zaduženosti pokazuje do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno, koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 0,5 ili manja.

Koliko je ukupna imovina pokrivena vlastitim kapitalom (dioničkom glavnicom) pokazuje koeficijent vlastitog financiranja. Pokazatelj je bolji što je koeficijent veći od 0,50.

Koeficijent financiranja ukazuje na odnos tuđeg kapitala (ukupnih obveza) prema vlastitom kapitalu (dioničkoj glavnici). Što je pokazatelj manji stanje u poduzeću je bolje.

Jedan od važnih mjerila zaduženosti poduzeća je koeficijent pokrića troškova kamata koji pokazuje u kojoj mjeri se trošak kamata pokriva dobitkom prije kamata i poreza. Veći pokazatelj označava veće financiranje poslovanja vlastitim sredstvima i manje problema u plaćanju troškova kamata.²⁹

²⁹ Kolačević S., i B. Hreljac (2012) op. cit. str. 150. – 151.

3.3.4. Pokazatelji profitabilnosti poslovanja

U kontekstu pokazatelja profitabilnosti uobičajeno se razmatraju pokazatelji marže profita te rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Postupak izračunavanja ovih pokazatelja prikazan je u tablici 5.

Tablica 5: Pokazatelji profitabilnosti i način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Neto marža profita	neto dobit + kamate	ukupni prihod
Bruto marža profita	dobit prije poreza + kamate	ukupni prihod
Neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamate	ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + kamate	ukupna imovina
Rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice)	neto dobit	vlastiti kapital (glavnica)

Izvor: Žager, K., et. al., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, MASMEDIA, 2008., str.253.

Standardni oblik mjerenja profitabilnosti je s pomoću pokazatelja marže profita, rentabilnosti te korištenja imovine i rentabilnosti angažiranog kapitala. Marže profita izračunavaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Razlikujemo bruto maržu i neto maržu profita, ovisno o tome je li porez obuhvaćen u brojniku jednadžbe za izračun marže profita. Stoga i razlika među njima istodobno upućuje na stupanj poreznog opterećenja. Pokazatelji rentabilnosti računaju se usporedbom pozicija računa dobiti i gubitka i bilančnih pozicija. Također se razlikuje bruto od neto rentabilnosti imovine, a razlika proizlazi iz opsega poreza u brojniku jednadžbe za izračun pokazatelja. Oba pokazuju stupanj iskorištenja imovine u poslovanju. Konačno, rentabilnost vlastitog kapitala jest odnos neto – profita i vlastitog kapitala. Taj pokazatelj ima osobitu važnost za poduzetnika koji je uložio kapital jer mu, u usporedbi s kamatama na štednju ili dobiti sličnih poduzetnika, daje odgovor na pitanje opravdanosti ulaganja. Svi se pokazatelji iskazuju u postotku (%) što znači da se svaki

dobiveni omjer iz jednadžbe mora pomnožiti sa 100. Također im je zajedničko da je bolje da su veći.³⁰

3.3.5. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iz toga proizlazi da se ovi pokazatelji računaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Postupak izračunavanja ovih pokazatelja prikazan je u tablici 6.

Tablica 6: Pokazatelji ekonomičnosti i način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihod	ukupni rashodi
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	prihod od prodaje	rashodi prodaje
Ekonomičnost financiranja	financijski prihodi	financijski rashodi

Izvor: Žager, K., et. al., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, MASMEDIA, 2008., str. 252.

Odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda rezultira pokazateljem ukupne ekonomičnosti ili ekonomičnošću ukupnog poslovanja. Za kompleksnije sagledavanje poslovanja, osim ovog pokazatelja ekonomičnosti, potrebno je računati i druge tzv. parcijalne pokazatelje ekonomičnosti. Na taj način je moguće sagledati utjecaj parcijalnih ekonomičnosti na ukupnu ekonomičnost poslovanja. Podrazumijeva se da je bolje da koeficijent ekonomičnosti bude što je moguće veći broj.³¹

³⁰ Tintor, Ž. (2014) op. cit. str. 58.

³¹ Žager, K. et.al (2008), op. cit. str. 252.

4. Analiza financijskih izvješća poduzeća Vindija d.d. Varaždin

Ocjena financijskih performansi poslovanja poduzeća uobičajeno se provodi primjenom postupaka analize financijskih izvještaja. Radi se o instrumentima kojima se ocjenjuje prošlo poslovanje poduzeća, a koje je neophodno u planiranju poslovanja za buduća razdoblja. Uobičajeni postupci analize financijskih izvještaja su vertikalna i horizontalna analiza te analiza primjenom financijskih pokazatelja.³²

4.1. O poduzeću Vindija d.d. Varaždin

Počeci Vindije sežu u 1959. godinu kada je u Varaždinu osnovana Gradska mljekara koja je opskrbljivala grad svježim mlijekom i zapošljavala samo petnaestak ljudi. Godišnje je Gradska mljekara za tu svrhu otkupljivala 1,500.000 litara mlijeka iz prigradskih sela varaždinskog i čakovečkog kotara. Danas se jednaka količina mlijeka prikupi za samo 2,5 dana. Gradska mljekara do danas nije mijenjala lokaciju, samo se proširila tik do prometnica, željezničke pruge i stambenih naselja. 1961. godine započela su prva ulaganja u rekonstrukciju mljekare i širenje proizvodnje pa je osim mliječne industrije uveden asortiman sokova (cockte i limunade u boci).

Godine 1965. na mjesto glavnog direktora je došao Drk Dragutin koji još danas uspješno vodi tvrtku. Ime Vindija znalački je odabrano jer izvrsno asocijativno određuje današnjega svjetski poznatog proizvođača sireva s plemenitim plijesnima (koji također zriju u prirodnim uvjetima). 1977. Vindija je prva u hrvatskoj počela puniti mlijeko u tetrapak ambalažu, a građani su se prvi put susreli s proizvodnom markom 'z bregov koja je do danas stekla status legendarnog branda.

Bitna je prekretnica u razvoju poduzeća 1995. godine kada su preuzeli Koku, najvećeg hrvatskog proizvođača pilića, svježeg pilećeg mesa i prerađevina od mesa, koja svoje proizvode na tržište plasira pod poznatom robnom markom Cekin. 2003. godine su otvorili Vindon, tvornicu za proizvodnju svježih puretine i purećih prerađevina u Slavanskom Brodu s istoimenim brandom, a otvorenjem vlastite tvornice BIOdar 2006. Vindija je napokon zaokružila svoju mliječnu i mesoprerađivačku industriju u jedinstvenu proizvodnu cjelinu. Poduzeće se od 1993. godine strateški usmjeruje na

³² Žager K., op. cit. str. 446.

rast i razvoj, a najveće širenje ostvarila je 1995. godine pridruživanjem mesne industrije Koka i pekarnice Latica. Od tada je Vindija poslovni sustav koji obuhvaća više poduzeća iz širokog područja prehrambene industrije.

Vindijinu misiju ispred svega predstavlja ispunjavanje potreba i želja svakodnevno sve informiranih potrošača, dokazivanje i razvijanje brandova kojima se vjeruje te utjecanje na njihovo gastronomsko zadovoljstvo i zdravstveni status.

Znak Kvaliteta Vindija sinonim je za hrvatske proizvode europske kvalitete s težištem na funkcionalnim proizvodima dodatne zdravstvene vrijednosti. Takvi nutritivno vrijedni asortimani nisu samo sastavni dio svakidašnjega obiteljskog jelovnika nego i vrhunskih ugostiteljskih jelovnika, ali i ustanova koje pomno odabiru dobavljače hrane, poput bolnica i vrtića.

Njihov asortiman pokriva ciklus cjelokupne dnevne prehrane: od zajutraka i objeda do užine i večere s jelovnikom od mlijeka, fermentiranih proizvoda, sireva, maslaca, pudinga te voćnih sokova, osvježujućih pića i izotoničnih napitaka.

Njihova strategija zasniva se na primjeni suvremenog znanja u svim područjima djelovanja. Stoga sve svoje napore usredotočuju na ekološku zaštitu radnih procesa i podizanje ekološke kulture, znanstveno utemeljenu kreaciju gastronomije i kulinarstva, modernu tehnologiju proizvodnje, funkcionalnu i estetsku ambalažu, napredno informatičko obrazovanje, socijalno osjetljivu cjenovnu politiku i sve ostale aktivnosti koje imaju za cilj zadovoljstvo krajnjeg kupca u sklopu društveno odgovornog poslovanja.³³

³³ www.vindija.hr (pristupljeno 22.04.2019.)

4.2. Vertikalna analiza bilance

U strukturi aktive najveći udio zauzimaju dugotrajna i kratkotrajna imovina dok plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi zauzimaju mali neznatni dio u prosjeku od 0,42%. Najznačajniji udio u aktivni čini dugotrajna imovina kroz sva promatrana razdoblja koja u prosjeku iznosi 59,18%. Udio dugotrajne imovine su na kraju razdoblja u odnosu na početak razdoblja smanjio za 9,61% te ako gledamo trend kretanja možemo vidjeti da se udio materijalne imovine tijekom nekih razdoblja povećavao, najviše u 2015. godini kada je iznosio 61,11% da bi se do kraja promatranog razdoblja smanjio i iznosio 56,45%. Također, važno je napomenuti kako najveći udio u dugotrajnoj imovini čini dugotrajna financijska imovina koja u prosjeku kroz promatrana razdoblja iznosila 35,27% te je najznačajnija stavka koja ju je sačinjavala bila udjeli kod povezani poduzetnika pa tek onda materijalna imovina koja je u prosjeku iznosila 23,66%.

Udio kratkotrajne imovine u aktivni je tijekom promatranog razdoblja od 2012.-2017. godine u prosjeku iznosio 40,4%. Kada gledamo kretanje kratkotrajne imovine možemo uočiti kako je udio varirao tijekom promatranih razdoblja ali se na kraju 2017. godine povećao za 3% u odnosu na 2012. godinu te možemo zaključiti da ipak ima slabu tendenciju rasta. Najznačajnija stavka u kratkotrajnoj imovini bila su potraživanja te su u prosjeku iznosila 31,19%.

U strukturi pasive najveći udio čine kapital i rezerve u prosjeku sa 35,42%. najznačajnija stavka kapitala i rezervi bila je zadržana dobit koja je u prosjeku kroz promatrana razdoblja iznosila 24.65%. Dugoročne obveze su se znatno smanjile za 52,01 na kraju razdoblja, što je s druge strane rezultiralo velikim povećanjem kratkoročnih obveza za 13%. Ono što je ponajviše utjecalo na povećanje kratkoročnih obveza bilo je povećanje obveza prema povezanim poduzetnicima i povećanje obveza prema dobavljačima. Navedeni podaci prikazani su u tablici 7.

Tablica 7: Vertikalna analiza bilance za razdoblje od 2012. - 2017. godine

AKTIVA												
	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%	2016.	%	2017.	%
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.220.507.570	58,63	1.207.717.414	60,44	1.176.929.902	59,06	1.149.470.271	61,11	1.120.078.021	59,40	1.103.287.689	56,45
Nematerijalna imovina	4.120.524	0,20	4.435.752	0,22	4.821.469	0,24	6.034.404	0,32	9.926.942	0,53	10.094.232	0,52
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, software i ostala prava	3.862.974	0,19	4.124.202	0,21	4.467.019	0,22	5.651.454	0,30	7.487.279	0,40	4.136.164	0,21
Ostala nematerijalna imovina	257.550	0,01	311.550	0,01	354.450	0,02	382.950	0,02	2.439.663	0,13	5.958.068	0,30
Materijalna imovina	543.079.644	26,09	502.459.137	25,15	472.544.466	23,71	444.008.246	23,60	421.113.751	22,33	412.046.686	21,08
Zemljište	52.627.077	2,53	60.977.966	3,05	60.979.743	3,06	60.906.740	3,24	63.078.188	3,35	63.116.189	3,23
Građevinski objekti	174.515.827	8,38	221.038.381	11,06	204.217.781	10,25	208.213.245	11,07	202.809.688	10,76	193.124.864	9,88
Postrojenja i oprema	80.208.588	3,85	123.927.723	6,20	113.829.359	5,71	95.100.728	5,06	81.392.539	4,32	83.331.745	4,26
Alati , pogonski inventar i transportna sredstva	33.366.245	1,60	43.772.350	2,19	39.079.141	1,96	45.737.086	2,43	48.951.335	2,60	48.353.775	2,47
Biološka imovina	163.716	0,01	173.516	0,01	136.952	0,01	45.179	0,002	23.469	0,0	11.013	0,0
Predujmovi za materijalnu imovinu	12.848.659	0,62	6.768.888	0,34	6.794.530	0,34	6.541.977	0,35	7.387.061	0,39	1.285.041	0,07
Materijalna imovina u pripremi	183.589.289	8,82	38.184.501	1,91	39.888.346	2	19.751.252	1,05	9.759.433	0,52	15.408.655	0,79
Ostala materijalna imovina	5.429.960	0,26	7.285.530	0,36	7.288.330	0,37	7.381.754	0,39	7.712.033	0,41	7.415.404	0,38
Ulaganja u nekretnine	330.284	0,02	330.284	0,02	330.284	0,02	330.284	0,02	-	-	-	-
Dugotrajna financijska imovina	673.307.402	32,35	700.822.524	35,07	699.563.967	35,10	686.499.505	36,49	680.631.024	36,10	677.919.824	34,69
Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	669.832.705	32,18	695.713.251	34,82	695.962.722	34,92	682.567.009	36,29	677.397.404	35,93	677.633.184	34,68
Ulaganja u vrijednosne papire	577.255	0,03	715.655	0,04	532.040	0,03	532.040	0,03	-	-	-	-

Dani zajmovi, depoziti i slično	2.861.103	0,14	2.879.877	0,14	2.876.914	0,14	3.366.067	0,18	2.839.980	0,15	-	-
Ostala dugotrajna financijska imovina	36.339	0,0	1.495.741	0,07	192.290	0,01	34.389	0,0	393.640	0,02	286.640	0,01
Potraživanja	-	-	-	-	-	-	12.928.115	0,69	8.406.304	0,45	3.226.947	0,17
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	843.106.920	40,50	789.453.528	39,56	801.910.977	40,24	726.328.923	38,61	753.519.155	39,96	850.805.705	43,53
Zalihe	94.122.416	4,52	97.199.890	4,86	88.163.686	4,42	90.743.301	4,82	96.644.261	5,13	105.522.288	5,40
Sirovine i materijal	56.667.151	2,72	52.943.026	2,65	46.256.205	2,32	49.241.262	2,62	33.070.885	1,75	31.159.239	1,59
Proizvodnja u tijeku	10.442.850	0,50	10.112.646	0,51	8.839.178	0,44	8.714.112	0,46	11.129.061	0,59	13.552.165	0,69
Gotovi proizvodi	25.679.580	1,23	33.000.338	1,65	31.718.748	1,59	31.236.417	1,66	32.856.785	1,74	42.192.325	2,16
Trgovačka roba	1.332.835	0,06	1.143.880	0,06	1.349.556	0,07	1.551.511	0,08	4.191.282	0,22	2.301.587	0,12
Potraživanja	694.578.614	33,37	658.348.361	32,95	595.140.246	29,86	534.285.276	28,40	629.934.842	33,41	570.472.402	29,19
Potraživanja od povezanih poduzetnika	134.409.552	6,46	132.570.159	6,63	129.364.131	6,49	135.744.203	7,22	626.051.029	33,20	567.013.942	29,01
Potraživanja od kupaca	557.421.871	26,78	524.353.023	26,24	461.308.309	23,15	397.154.369	21,11	3.883.813	0,21	3.458.460	0,18
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	465.969	0,02	1.214.722	0,06	1.149.972	0,06	1.127.361	0,06	-	-	-	-
Potraživanja od države i drugih institucija	2.281.221	0,11	210.457	0,01	3.317.835	0,17	259.343	0,01	-	-	-	-
Kratkotrajna financijska imovina	47.602.552	2,29	27.579.118	1,38	110.252.521	5,53	33.451.013	1,78	16.404.908	0,87	66.588.456	3,41
Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	25.689.557	1,23	-	-	18.806.269	0,94	-	-	16.404.908	0,87	66.588.456	3,41
Dani zajmovi, depoziti i slično	21.912.995	1,06	27.579.118	1,38	91.446.252	4,59	33.451.013	1,78	-	-	-	-
Novac u banci i blagajni	6.803.337	0,33	6.326.159	0,32	83.545.233	4,19	67.849.332	3,61	10.535.144	0,56	108.222.567	5,54
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	17.964.132	0,86	1.049.089	0,05	14.007.469	0,70	5.299.104	0,28	11.913.873	0,63	456.590	0,02
UKUPNA AKTIVA	2.081.578.621	100	1.998.220.031	100	1.992.848.348	100	1.881.098.297	100	1.885.511.049	100	1.954.549.984	100

PASIVA												
KAPITAL I REZERVE	685.975.065	32,95	695.260.587	34,79	710.304.420	35,64	706.868.706	37,58	675.312.885	35,82	698.650.798	35,74
Temeljni kapital	23.251.500	1,12	23.251.500	1,16	23.251.500	1,17	23.251.500	1,24	23.251.500	1,23	23.251.500	1,19
Kapitalne rezerve	17.096.196	0,82	17.096.196	0,86	17.096.196	0,86	17.096.196	0,91	17.096.196	0,91	17.096.196	0,87
Rezerve iz dobiti	113.934.725	7,53	113.934.725	7,84	156.665.021	7,86	151.910.584	8,08	152.244.492	8,07	152.244.492	7,79
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	468.974.784	22,53	486.576.066	24,35	496.693.165	24,92	502.372.114	26,71	467.607.611	24,80	480.821.864	24,60
Dobit ili gubitak poslovne godine	19.897.564	0,96	11.671.803	0,58	16.598.538	0,83	12.238.312	0,65	15.113.086	0,80	25.236.746	1,29
DUGOROČNE OBVEZE	486.111.692	23,35	419.663.071	21,00	433.754.051	22,28	309.892.204	16,47	126.52.226.	6,69	233.316.955	11,94
Obveze prema povezanim poduzetnicima	13.827.318	0,66	12.194.028	0,61	-	-	-	-	126.152.226	6,69	233.316.955	11,94
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	459.216.168	22,06	395.614.759	19,80	433.754.051	21,77	303.626.611	16,14	-	-	-	-
Obveze po vrijednosnim papirima	13.068.206	0,63	11.854.285	0,59	10.220.293	0,51	6.265.593	0,33	-	-	-	-
KRA TKOROČNE OBVEZE	903.483.187	43,70	880.667.615	44,21	838.004.211	42,05	863.835.290	45,95	1.083.553.007	57,47	1.022.535.803	52,32
Obveze prema povezanim poduzetnicima	441.353.024	21,20	425.792.785	21,31	411.277.235	20,64	408.136.041	21,70	-	-	-	-
Obveze za zajmove, depozite i slično	28.841.860	1,39	27.202.796	1,36	34.305.996	1,72	78.672.038	4,18	264.013.418	14,00	211.707.110	10,83
Obveze za predujmove	-		31.997	0,0	24.010	0,0	60.025	0,0	-	-	-	-
Obveze prema dobavljačima	418.782.412	20,12	412.948.030	20,67	376.980.376	18,92	358.535.822	19,06	792.917.789	42,05	783.867.917	40,10
Obveze prema zaposlenicima	8.537.576	0,41	7.959.507	0,40	7.887.843	0,40	7.933.694	0,42	-	-	-	-
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	3.906.481	0,19	4.997.594	0,25	5.889.329	0,30	9.231.207	0,49	-	-	-	-
Ostale kratkoročne obveze	2.061.834	0,10	1.734.906	0,09	1.639.423	0,08	1.266.464	0,07	26.621.800	1,41	26.960.776	1,38
UKUPNO PASIVA	2.081.578.621	100	1.998.220.031	100	1.992.848.348	100	1.881.098.297	100	1.885.511.049	100	1.954.549.984	100

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

4.3. Horizontalna analiza bilance

Promatrano razdoblje koje je iskorišteno za analizu financijskih izvješća putem horizontalne i vertikalne analize iznosi 6 godina, odnosno razdoblje od 2012. do 2017. godine.

Ukupna aktiva i pasiva bilance poduzeća Vindija d.d. u 2012. godini iznosila je 2.081.578.621 kn dok su aktiva i pasiva krajem 2017. godine iznosile 1.954.549.984 što nam ukazuje na smanjenje od 127.028.637 kn.

Dugotrajna imovina se od 2012. – 2017. godine smanjila u relativnom iznosu za 10%. Takvo smanjenje ukupne dugotrajne imovine izazvalo je veliko smanjenje materijalne imovine koja se 2017. u odnosu na 2012. godinu smanjila za 24,13%. S druge strane dugoročne obveze su se smanjile za 52,01% što nam upućuje na to da su se smanjile obveze prema kreditnim institucijama.

Najznačajniji porast kratkotrajne imovine dogodio se 2017. godine te je iznosio 12% u odnosu na 2016. godinu. Najznačajniji rast kratkotrajne imovine činio je porast kratkotrajne financijske imovine zbog danih kratkotrajnih zajmova i potraživanja za kamate te novca u blagajni na žiro računu za 1027%. Također je bitno napomenuti da su se povećale i zalihe.

Uspoređujući promatrana razdoblja možemo uočiti trend smanjenja aktive i pasive. Svaka godina kao najznačajniju stavku u aktivu bilježi dugotrajnu imovinu pa tek onda kratkotrajnu.

U strukturi pasive kapital i rezerve bilježe svake godine rast osim u 2016. godini kada se dogodio pad za 4,46% ponajviše zbog toga jer se smanjila zadržana dobit u odnosu na prethodnu godinu za 6,92%.

Temeljni se kapital u promatranim razdobljima nije mijenjao već je u svim godinama iznosio 23.251.500 kn.

Kratkoročne obveze su se s godinama povećale te je najveće povećanje bilo 2016. za 25,44% u odnosu na prethodnu godinu. Ovakvo povećanje kratkoročnih obveza uzrokovalo je povećanje obveza prema poduzetnicima unutar grupe i obveza za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe. Navedeni podaci su prikazani u tablici 8.

Tablica 8: Horizontalna analiza bilance za razdoblje od 2012. - 2017.

AKTIVA											
	2012.	2013.	%	2014.	%	2015.	%	2016.	%	2017.	%
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.220.507.570	1.207.717.414	-1,05	1.176.929.902	-2,55	1.149.470.271	-2,3	1.120.078.021	-2,56	1.103.287.689	-1,5
Nematerijalna imovina	4.120.524	4.435.752	7,65	4.821.469	8,7	6.034.404	1,2	9.926.942	64,51	10.094.232	1,01
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, software i ostala prava	3.862.974	4.124.202	06,76	4.467.019	8,31	5.651.454	26,25	7.487.279	32,48	4.136.164	-44,76
Ostala nematerijalna imovina	257.550	311.550	20,97	354.450	13,77	382.950	8,04	2.439.663	537	5.958.068	144,22
Materijalna imovina	543.079.644	502.459.137	-7,05	472.544.466	-5,9	444.008.246	-6,04	421.113.751	-5,16	412.046.686	-2,15
Zemljište	52.627.077	60.977.966	15,87	60.979.743	0	60.906.740	-0,12	63.078.188	3,57	63.116.189	0,006
Građevinski objekti	174.515.827	221.038.381	26,66	204.217.781	-7,61	208.213.245	1,96	202.809.688	-2,6	193.124.864	-4,78
Postrojenja i oprema	80.208.588	123.927.723	54,51	113.829.359	-8,15	95.100.728	-16,45	81.392.539	-14,41	83.331.745	2,38
Alati , pogonski inventar i transportna sredstva	33.366.245	43.772.350	31,19	39.079.141	-10,72	45.737.086	17,04	48.951.335	7,03	48.353.775	-1,22
Biološka imovina	163.716	173.516	05,99	136.952	-21,7	45.179	-67,01	23.469	-48,05	11.013	-53,07
Predujmovi za materijalnu imovinu	12.848.659	6.768.888	-47,32	6.794.530	0,38	6.541.977	-3,72	7.387.061	12,92	1.285.041	-82,6
Materijalna imovina u pripremi	183.589.289	38.184.501	-79,20	39.888.346	4,46	19.751.252	-50,48	9.759.433	-50,59	15.408.655	57,88
Ostala materijalna imovina	5.429.960	7.285.530	34,17	7.288.330	0,004	7.381.754	1,28	7.712.033	4,47	7.415.404	-3,85
Ulaganja u nekretnine	330.284	330.284	0	330.284	0	330.284	0	-	-	-	-
Dugotrajna financijska imovina	673.307.402	700.822.524	4,09	699.563.967	-0,18	686.499.505	-1,87	680.631.024	-0,85	677.919.824	-0,34
Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	669.832.705	695.713.251	03,87	695.962.722	0,003	682.567.009	-1,92	677.397.404	0,76	677.633.184	0,003

Ulaganja u vrijednosne papire	577.255	715.655	23,98	532.040	-25,66	532.040	0	-	-	-	-
Dani zajmovi, depoziti i slično	2.861.103	2.879.877	0,6	2.876.914	-0,1	3.366.067	17	2.839.980	-15,63	-	-
Ostala dugotrajna financijska imovina	36.339	1.495.741	4116	192.290	-87,2	34.389	-82,12	393.640	1044	286.640	-27,82
Potraživanja	-	-	-	-	-	12.928.115	-	8.406.304	-34,98	3.226.947	-61,61
KRATKOTRAJNA IMOVINA	843.106.920	789.453.528	-6,54	801.910.977	1,58	726.328.923	-9,4	753.519.155	3,74	850.805.705	12
Zalihe	94.122.416	97.199.890	3,27	88.163.686	-9,3	90.743.301	1,02	96.644.261	6,50	105.522.288	1,09
Sirovine i materijal	56.667.151	52.943.026	-6,57	46.256.205	-12,63	49.241.262	6,45	33.070.885	-32,84	31.159.239	-5,78
Proizvodnja u tijeku	10.442.850	10.112.646	-3,52	8.839.178	-12,59	8.714.112	-1,41	11.129.061	27,71	13.552.165	21,77
Gotovi proizvodi	25.679.580	33.000.338	28,51	31.718.748	-3,88	31.236.417	-1,52	32.856.785	5,19	42.192.325	28,41
Trgovačka roba	1.332.835	1.143.880	-14,18	1.349.556	17,98	1.551.511	14,96	4.191.282	270,14	2.301.587	-45,09
Potraživanja	694.578.614	658.348.361	-5,22	595.140.246	-9,6	534.285.276	-10,23	629.934.842	17,9	570.472.402	-9,44
Potraživanja od povezanih poduzetnika	134.409.552	132.570.159	6,63	129.364.131	6,49	135.744.203	7,22	626.051.029	33,20	567.013.942	29,01
Potraživanja od kupaca	557.421.871	524.353.023	26,24	461.308.309	23,15	397.154.369	21,11	3.883.813	0,21	3.458.460	0,18
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	465.969	1.214.722	0,06	1.149.972	0,06	1.127.361	0,06	-	-	-	-
Potraživanja od države i drugih institucija	2.281.221	210.457	0,01	3.317.835	0,17	259.343	0,01	-	-	-	-
Kratkotrajna financijska imovina	47.602.552	27.579.118	-42,06	110.252.521	399,7	33.451.013	-69,66	16.404.908	-50,96	66.588.456	405
Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	25.689.557	-	-	18.806.269	0,94	-	-	16.404.908	0,87	66.588.456	3,41
Dani zajmovi, depoziti i slično	21.912.995	27.579.118	1,38	91.446.252	4,59	33.451.013	1,78	-	-	-	-
Novac u banci i blagajni	6.803.337	6.326.159	-7,01	83.545.233	1203	67.849.332	-18,79	10.535.144	-84,46	108.222.567	927
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	17.964.132	1.049.089	-94,16	14.007.469	1235	5.299.104	-62,17	11.913.873	124,83	456.590	-96,17

UKUPNA AKTIVA	2.081.578.621	1.998.220.031	-4	1.992.848.348	-1	1.881.098.297	-5,61	1.885.511.049	0,23	1.954.549.984	1,03
PASIVA											
KAPITAL I REZERVE	685.975.065	695.260.587	1,35	710.304.420	2.16	706.868.706	-0,48	675.312.885	-4,46	698.650.798	3,46
Temeljni kapital	23.251.500	23.251.500	0	23.251.500	0	23.251.500	0	23.251.500	0	23.251.500	0
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	468.974.784	486.576.066	3,75	496.693.165	2,08	502.372.114	1,14	467.607.611	-6,92	480.821.864	2,83
Dobit ili gubitak poslovne godine	19.897.564	11.671.803	-41,6	16.598.538	42,21	12.238.312	-26,27	15.113.086	23,49	25.236.746	66,99
DUGOROČNE OBVEZE	486.111.692	419.663.071	-13,67	433.754.051	5,79	309.892.204	-30,2	126.52.226.	-59,26	233.316.955	84,95
Obveze prema povezanim poduzetnicima	13.827.318	12.194.028	-11,18	-	-	-	-	126.152.226	0	233.316.955	84,95
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	459.216.168	395.614.759	-13,85	433.754.051	9,64	303.626.611	-30	-	-	-	-
Obveze po vrijednosnim papirima	13.068.206	11.854.285	-9,29	10.220.293	-13,78	6.265.593	-38,69	-	-	-	-
KRATKOROČNE OBVEZE	903.483.187	880.667.615	-2,53	838.004.211	-4,84	863.835.290	3,08	1.083.553.007	25,44	1.022.535.803	-5,63
Obveze prema povezanim poduzetnicima	441.353.024	425.792.785	-3,53	411.277.235	-3,41	408.136.041	-0,76	-	-	-	-
Obveze za zajmove, depozite i slično	28.841.860	27.202.796	-5,68	34.305.996	26,11	78.672.038	129,32	264.013.418	335,59	211.707.110	-19,81
Obveze za predujmove	-	31.997	-	24.010	-24,96	60.025	250	-	-	-	-
Obveze prema dobavljačima	418.782.412	412.948.030	-1,49	376.980.376	-8,71	358.535.822	-4,89	792.917.789	221,15	783.867.917	-1,14
Obveze prema zaposlenicima	8.537.576	7.959.507	-6,77	7.887.843	-0,9	7.933.694	0,58	-	-	-	-
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	3.906.481	4.997.594	27,93	5.889.329	17,84	9.231.207	56,74	-	-	-	-
Ostale kratkoročne obveze	2.061.834	1.734.906	-15,86	1.639.423	-5,5	1.266.464	-22,75	26.621.800	2002	26.960.776	1,38
UKUPNO PASIVA	2.081.578.621	1.998.220.031	-4	1.992.848.348	-1	1.881.098.297	-5,61	1.885.511.049	0,23	1.954.549.984	1,03

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

4.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Vertikalnom analizom računa dobiti i gubitka može se zaključiti kako su prihodi u svim promatranim godinama bili veći od rashoda te je poduzeće ostvarivalo dobit. Udio dobiti je u strukturi na kraju 2012. godine iznosio 0,71% te se tijekom godina smanjivao i povećavao. Najniža vrijednost udjela dobiti zabilježena je 2013. godine te je iznosila 0,42% da bi na kraju 2017.godine porastao na 0,91% što je ujedno bila i najveća zabilježena vrijednost jer je u toj godini ostvarena najviša dobit u iznosu od 25.236.746 kn.

U strukturi ukupnih prihoda najznačajnija stavka su poslovni prihodi koji su u prosjeku činili 99,50% udjela tijekom promatranog razdoblja. Najvažnija sastavnica koja čini poslovne prihode su prihodi od prodaje koji su se 2017.godine povećali u odnosu na 2012. godinu za 1% dok su se ostali poslovni prihodi smanjili za 59,38%. Financijski prihodi bilježe pad tijekom godina , 2012. godine su ukupnom udjelu iznosili 0,43% a na kraju 2017. godine 0,19%. Razlog tome je smanjenje prihoda od kamata za 54,96% te smanjenje prihoda od tečajnih razlika za 47,34%.

Od rashoda su prevladavali poslovni rashodi sa prosječnim 98,66% udjela u ukupnim prihodima. Važno je napomenuti kako su oni kao i poslovni prihodi ostvarili blagi rast udjela u ukupnim prihodima sa početnih 98,19% u 2012. godini na 99,17% u 2017.godini. Među poslovnim rashodima najznačajnije mjesto zauzimaju materijalni troškovi koji su u prosjeku iznosili 88,27% . Udio financijskih rashoda se nije značajno smanjivao a niti povećavao te je u prosjeku iznosio 0,83%. Navedeni podaci su prikazani u tablici 9.

Tablica 9: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2012. - 2017. godine

	2012.	%	2013.	%	2014.	%	2015.	%	2016.	%	2017.	%
Poslovni prihodi	2.793.968.107	99,44	2.757.593.869	99,43	2.546.776.018	98,89	2.571.182.839	99,80	2.543.077.375	99,64	2.770.323.872	99,81
Prihodi od prodaje	2.729.972.912	97,16	2.687.845.385	96,92	2.482.061.779	96,38	2.508.682.212	97,37	2.517.086.901	98,62	2.744.323.643	98,87
Ostali poslovni prihodi	63.995.195	2,28	69.748.484	2,52	64.714.240	2,51	62.500.626	2,43	25.990.474	1,02	26.000.229	0,94
Poslovni rashodi	2.758.855.431	98,19	2.730.027.984	98,44	2.533.819.339	98,39	2.538.437.474	98,53	2.513.567.512	99,24	2.721.393.182	99,17
Promjena vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	5.402.970	0,19	7.262.358	0,26	2.318.837	0,09	513.724	0,02	4.144.430	0,16	11.817.034	0,43
Materijalni troškovi	2.474.166.480	88,05	2.460.621.459	88,73	2.264.341.080	86,41	2.243.789.684	92,95	2.225.368.712	87,19	2.394.681.782	86,27
Troškovi osoblja	107.870.393	3,84	105.061.798	3,79	101.637.645	3,95	103.012.268	4	106.382.747	4,17	116.445.763	4,20
Amortizacija	52.546.258	1,87	53.651.557	1,93	52.376.826	2,03	47.067.223	1,85	49.377.599	1,93	49.937.030	1,80
Ostali troškovi	25.613.834	0,91	23.745.502	0,86	20.166.860	0,78	20.717.654	0,80	20.507.504	0,80	21.430.333	0,77
Vrijednosno usklađivanje	4.842.060	0,17	1.578.053	0,06	866.749	0,03	13.628.823	0,53	543.547	0,02	1.534.740	0,06
Ostali poslovni rashodi	88.413.435	3,15	92.631.971	0,27	92.111.342	3,58	109.708.098	4,26	115.531.833	4,53	149.180.568	5,37
Financijski prihodi	12.104.537	0,43	7.411.920	0,27	26.737.489	1,04	3.315.752	0,13	9.159.165	0,36	5.335.022	0,19
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	-	-	-	-	18.400.000	0,71	-	-	-	-	-	-

povezanim poduzetnicima												
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s ne povezanim poduzetnicima i drugim osobama	12.104.537	0,43	7.411.920	0,27	8.337.489	0,32	3.315.752	0,13	9.159.165	0,36	5.335.022	0,19
Financijski rashodi	23.349.258	0,83	26.408.123	0,95	21.246.983	0,83	20.290.942	0,79	19.193.375	0,75	22.874.177	0,82
Kamate, tečajne razlike, dividende i drugi rashodi iz odnosa s ne povezanim poduzetnicima i drugim osobama	23.349.258	0,83	26.408.123	0,95	21.246.983	0,83	20.290.942	0,79	19.193.375	0,75	22.824.177	0,82
Izvanredni – ostali prihodi	3.752.096	0,13	8.274.751	0,3	1.820.502	0,07	1.853.318	0,07	-	-	-	-
Izvanredni – ostali rashodi	2.607.890	0,09	1.170.013	0,04	3.127.505	0,12	1.692.940	0,07	-	-	-	-
UKUPNI PRIHODI	2.809.824.741	100	2.773.280.539	100	2.575.334.008	100	2.576.351.908	100	2.552.236.540	100	2.775.658.894	100
Ukupni rashodi	2.784.812.578	99,11	2.757.606.120	99,43	2.558.211.827	99,34	2.560.421.355	99,38	2.532.760.887	99,24	2.744.267.359	98,87
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	25.012.163	0,89	15.674.419	0,57	17.122.181	0,66	15.930.553	0,62	19.475.653	0,76	31.391.535	1,13
Porez na dobit	5.024.599	0,18	4.002.616	0,14	523.543	0,02	3.692.241	0,14	4.362.567	0,17	6.154.789	0,22
Dobit ili gubitak razdoblja	19.987.564	0,71	11.671.803	0,42	16.598.538	0,64	12.238.312	0,48	15.113.086	0,59	25.236.746	0,91

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

4.5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

U promatranom razdoblju ostvaren je rast dobiti za 26% posto u odnosu na 2012. godinu ali promatranjem kretanja možemo uvidjeti kako je dobit oscilirala tijekom promatranih godina. Najniža dobit bila je u 2013. godine kada je iznosila 11.671.803 kn što je bilo smanjenje za 41,61% u odnosu na 2012. godinu a 2017. godine je porasla na najvišu zabilježenu vrijednost od 25.236.746 kn.

Ukupni prihodi su na kraju razdoblja pali za 1,22% u odnosu na 2012. godinu. Najniži ostvareni prihodi bili su u 2016. godini , dok su se povećali 2017. godine za 8,75% zbog značajnog povećanja prihoda od prodaje. Upravo su prihodi od prodaje najznačajnija pozicija poslovnih prihoda u svim promatranim razdobljima sa najvećim udjelom te su se na kraju 2017. godine povećali za 0,5% u odnosu na 2012. godinu. Druga pozicija koja čini poslovne prihode su ostali poslovni prihodi koji su se 2017. godine smanjili za 59,37% u odnosu na 2012. godinu. te su u apsolutnom iznosu iznosili 26.000.229 kn.

Ukupni rashodi su se u promatranom razdoblju smanjili za 1,46% a razlog tome je smanjenje poslovnih rashoda za 1,36% te financijskih rashoda za 2,04%. U poslovnim rashodima najveći pad na kraju 2017. godine bilježe materijalni troškovi za 3,21% , amortizacija za 4,97%, ostali troškovi za 16,33% te vrijednosna usklađenja za 68,3%, dok s druge strane pozicije koje bilježe porast vrijednosti na kraju 2017. godine su: promjena vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda za 118,71%, troškovi osoblja za 7,95% i na kraju ostali poslovni rashodi za 68,3% u odnosu na 2012. godinu.

U 2017. godini poslovni prihodi su u padu kao i poslovni rashodi ali su i dalje veći od rashoda za 48.930.690 kn. Navedeni podaci su prikazani u tablici 10.

Tablica 10: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2012. - 2017. godine

	2012.	2013.	%	2014.	%	2015.	%	2016.	%	2017.	%
Poslovni prihodi	2.793.968.107	2.757.593.869	-1,3	2.546.776.018	-7,64	2.571.182.839	0,96	2.543.077.375	-1,09	2.770.323.872	8,4
Prihodi od prodaje	2.729.972.912	2.687.845.385	-1,54	2.482.061.779	-7,66	2.508.682.212	1,07	2.517.086.901	0,03	2.744.323.643	9,03
Ostali poslovni prihodi	63.995.195	69.748.484	-89,1	64.714.240	-7,52	62.500.626	-3,42	25.990.474	-58,42	26.000.229	0,004
Poslovni rashodi	2.758.855.431	2.730.027.984	-1,04	2.533.819.339	-7,19	2.538.437.474	1,07	2.513.567.512	0,98	2.721.393.182	8,27
Promjena vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	5.402.970	7.262.358	34,41	2.318.837	-68,07	513.724	-77,85	4.144.430	706,74	11.817.034	185,13
Materijalni troškovi	2.474.166.480	2.460.621.459	-0,55	2.264.341.080	-7,98	2.243.789.684	7,65	2.225.368.712	0,82	2.394.681.782	7,61
Troškovi osoblja	107.870.393	105.061.798	-2,6	101.637.645	-3,26	103.012.268	1,35	106.382.747	3,27	116.445.763	9,46
Amortizacija	52.546.258	53.651.557	2,10	52.376.826	-2,38	47.067.223	-10,14	49.377.599	4,91	49.937.030	1,13
Ostali troškovi	25.613.834	23.745.502	-7,29	20.166.860	-15,07	20.717.654	2,73	20.507.504	1,01	21.430.333	4,50
Vrijednosna usklađenja	4.842.060	1.578.053	-67,41	866.749	-45,07	13.628.823	1472,1	543.547	-899,60	1.534.740	182,36
Ostali poslovni rashodi	88.413.435	92.631.971	8,38	92.111.342	0,96	109.708.098	19,10	115.531.833	5,31	149.180.568	29,13
Financijski prihodi	12.104.537	7.411.920	0,27	26.737.489	1,04	3.315.752	0,13	9.159.165	0,36	5.335.022	0,19
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	-	-	-	18.400.000	-	-	-	-	-	-	-
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s ne povezanim	12.104.537	7.411.920	-38,77	8.337.489	12,49	3.315.752	-60,23	9.159.165	276,23	5.335.022	-41,75

poduzetnicima i drugim osobama											
Financijski rashodi	23.349.258	26.408.123	13,10	21.246.983	-19,48	20.290.942	-4,58	19.193.375	5,41	22.874.177	19,18
Kamate, tečajne razlike, dividende i drugi rashodi iz odnosa s ne povezanim poduzetnicima i drugim osobama	23.349.258	26.408.123	13,10	21.246.983	-19,48	20.290.942	-4,58	19.193.375	-5,41	22.824.177	19,18
Izvanredni – ostali prihodi	3.752.096	8.274.751	120,5	1.820.502	-455	1.853.318	1,8	-	-	-	-
Izvanredni – ostali rashodi	2.607.890	1.170.013	-55,14	3.127.505	267	1.692.940	-45,87	-	-	-	-
UKUPNI PRIHODI	2.809.824.741	2.773.280.539	-1,3	2.575.334.008	-7,14	2.576.351.908	0,4	2.552.236.540	0,94	2.775.658.894	8,75
Ukupni rashodi	2.784.812.578	2.757.606.120	-0,8	2.558.211.827	-7,23	2.560.421.355	0,9	2.532.760.887	1,08	2.744.267.359	8,35
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	25.012.163	15.674.419	-37,33	17.122.181	1,09	15.930.553	-6,96	19.475.653	22,25	31.391.535	61,18
Porez na dobit	5.024.599	4.002.616	-20,34	523.543	-764	3.692.241	705	4.362.567	18,15	6.154.789	41,08
Dobit ili gubitak razdoblja	19.987.564	11.671.803	-41,6	16.598.538	42,2	12.238.312	-26,27	15.113.086	23,49	25.236.746	66,99

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

4.6. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Vindija d.d. Varaždin putem financijskih pokazatelja

4.6.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća u kontekstu sposobnosti podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza. Najčešći pokazatelji likvidnosti jesu koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti. Rezultati izračuna pokazatelja likvidnosti za poduzeće Vindija d.d. Varaždin prikazani su u tablici 11.

Tablica 7: Pokazatelji likvidnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,0075	0,0072	0,0996	0,0785	0,0097	0,1058
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,7712	0,7525	0,8093	0,6966	0,5908	0,6637
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,9468	0,8949	0,9730	0,8465	0,7061	0,8325
Koeficijent financijske stabilnosti	1,0413	1,0832	1,0196	1,1305	1,3975	1,1838

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

Teoretske pretpostavke koeficijenta trenutne likvidnosti ukazuju da vrijednost ovog koeficijenta ne bi trebala biti manja od 0,10. U ovome poduzeću koeficijent je tek u 2017. godini dosegao minimalnu granicu od 0,10 što znači da se novcem i novčanim ekvivalentima može pokriti tek mali dio kratkoročnih obveza. Vrijednost koeficijenta ubrzane likvidnosti ne bi trebala iznositi manje od 1. U tablici možemo vidjeti kako se ovaj koeficijent smanjio 2017. godine s obzirom na 2012. godinu što nam govori kako se povećavaju kratkoročne obveze te su one veće od zbroja iznosa novca i potraživanja. Koeficijent tekuće likvidnosti prikazuje omjer kratkoročne imovine i kratkoročnih obveza te bi po pravilu trebao biti 2 ili više. Iz gornje tablice može se vidjeti kako je u poduzeću Vindija d.d. ovaj koeficijent znatno ispod minimalne granice te ne ispunjava uvjete. Posljednji je koeficijent financijske stabilnosti koji bi trebao biti najviše

1 ili manji. S obzirom da je za promatrano poduzeće ovaj pokazatelj na kraju 2017. godine iznosio 1,18 možemo zaključiti kako se u poduzeću dugotrajna imovina financira iz kratkoročnih obveza te da postoji deficit obrtnog kapitala.

4.6.2. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poznati su pod nazivom koeficijenti obrta, a računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja. Oni upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Najčešće se koeficijenti obrta izračunavaju za ukupnu imovinu, kratkotrajnu imovinu, dugotrajnu imovinu i potraživanja. Na temelju koeficijenta obrt potraživanja moguće je utvrditi i prosječno trajanje naplate potraživanja. Rezultati izračuna pokazatelja aktivnosti za poduzeće Vindija d.d. Varaždin prikazani su u tablici 12.

Tablica 8: Pokazatelji aktivnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,3449	1,3595	1,2923	1,3301	1,3536	1,4456
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	3,2632	1,3595	3,1564	1,3301	3,3344	1,4456
Koeficijent obrta dugotrajne imovine	2,3022	3,3583	2,1882	3,3296	2,2786	3,4337
Koeficijent obrta potraživanja	3,9304	3,9374	4,1705	4,4424	3,9958	4,5723
Trajanje naplate potraživanja u danima	92,8658	91,8614	87,5184	82,1627	91,3462	79,8282
Koeficijent obrta zaliha	27,9910	27,3814	27,4304	26,7610	29,3069	30,0500
Trajanje obrtaja zaliha u danima	13,0399	13,3302	13,3065	13,6392	12,4544	12,1464

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje odnos između ukupnog prihoda i ukupne imovine tj. koliko puta se imovina pretvorila u prihode. Za promatrano poduzeće svaka kuna imovine u 2017. godini rezultirala je s 1,44 kn prihoda što je više nego u ostalim promatranim razdobljima.

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine prikazuje učinkovitost uporabe kratkotrajne imovine u ostvarivanju prihoda. Vrijednost ovog pokazatelja je iznosila u 2012. godini 3,26 te je u 2017. godini pala na 1,44 što znači da na 1 kunu kratkotrajne imovine poduzeće ostvaruje 1,44 kn prihoda.

Koeficijent obrtaja potraživanja mjeri koliko puta su se tijekom godine potraživanja obrnula, odnosno, pretvorila u novac te je za analizirano poduzeće u 2017. godini bio 4,57 puta, a trajanje naplate potraživanja smanjilo se u 2017. godini na 79,82 dana.

Koeficijent obrtaja zaliha pokazuje koliko godišnje poduzeće okrene prosječne zalihe. U slučaju poduzeća „Vindija“ u 2017. godini iznosi 30,05 što znači da je poduzeće tijekom godine svoje zalihe obrnula 30,05 puta a broj dana vezivanja zaliha se smanjio na 12 dana.

4.6.3. Pokazatelji zaduženosti

Najčešći pokazatelji zaduženosti koji se formiraju na temelju podataka iz bilance jesu koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja, i koeficijent financiranja. Zbog statičkog karaktera bilance ti pokazatelji nazivaju se još pokazateljima statičke zaduženosti. Rezultati izračuna pokazatelja zaduženosti za poduzeće Vindija d.d. Varaždin prikazani su u tablici 13.

Tablica 9: Pokazatelji zaduženosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Koeficijent zaduženosti	0,6705	0,6521	0,6436	0,6242	0,6418	0,6426
Koeficijent vlastitog financiranja	0,3295	0,3479	0,3564	0,3758	0,3582	0,3574
Koeficijent financiranja	2,0345	1,8741	1,8056	1,6612	1,7921	1,7976
Pokriće troškova kamata	2,0712	1,5935	1,8052	1,7851	2,0572	2,4830
Faktor zaduženosti	19,2407	19,9463	18,5942	19,7997	18,7655	16,7066
Stupanj pokrića I	0,5620	0,5757	0,6035	0,6150	0,6029	0,6332
Stupanj pokrića II	0,9603	0,9232	0,9808	0,8845	0,7155	0,8447

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

Koeficijent zaduženosti nam prikazuje koliki udio sredstava su osigurali kreditori odnosno vjerovnici te do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala iznositi 0,5 ili manje. Za promatrano poduzeće se postotak imovine nabavljene zaduživanjem niti ne povećava niti smanjuje već kroz sva promatrana razdoblja ostaje konstantan te se kreće iznad 60%.

Koeficijent vlastitog financiranja govori u kojem omjeru vlastito financiranje sudjeluje u poslovanju poduzeća. Pokazatelj je bolji što koeficijent veći od 0,50 jer to onda znači da se poduzeće financira iz vlastitih izvora s više od 50 %. U ovom slučaju, taj pokazatelj tijekom svih promatranih razdoblja iznosi oko 0,3 što znači da se poduzeće Vindija d.d. financira iz vlastitih izvora u prosjeku s 35%.

Koeficijent financiranja je jedan od značajnijih pokazatelja jer nam govori o tome kolika je rizičnost ulaganja u dotično poduzeće te što je pokazatelj manji stanje u poduzeću je bolje. Ovaj pokazatelj se od 2012. – 2017. godine poboljšao odnosno pao je s 2,03 na 1,79.

Pokazatelj pokrića kamata pokazuje razmjer u kojem poslovni dobitak može pasti a da ne dovede u pitanje plaćanje kamata, odnosno pokazatelj daje informaciju o tome koliko su troškovi kamata pokriveni s dobiti prije oporezivanja. Poželjno je da taj pokazatelj bude što veći jer je u tom slučaju manja rizičnost podmirenja obveza po dospjelim kamatama. Najveća vrijednost ovog pokazatelja je 2,48 u 2017. godini što nam ukazuje na to da poduzeće može osigurati plaćanje kamata na posuđena sredstva.

Faktor zaduženosti pokazuje koliko bi godina trebalo uz postojeće uvjete poslovanja i ostvarivanja dobiti da bi poduzeće moglo podmiriti svoje ukupne obveze. Manji faktor zaduženosti znači veću sigurnost i obrnuto. Iz tablice možemo uvidjeti kako se ovaj faktor s 2012. kada je iznosio 16,70 povećao na 25,14 do 2017. godine što prikazuje povećanje zaduženosti.

Kod stupnjeva pokrića I i II razmatra se pokriće dugotrajne imovine vlastitim kapitalom (stupanj pokrića I) i vlastitim kapitalom uvećanim za dugoročne obveze (stupanj pokrića II). Vrijednost stupnja pokrića I ne prelazi vrijednost 1 već u prosjeku kroz promatrana razdoblja iznosi 0,6 te je ovo dobar pokazatelj.

4.6.4. Pokazatelji profitabilnosti poslovanja

Pokazatelji profitabilnosti poslovanja mjere sposobnost poduzeća da ostvari određenu razinu dobiti u odnosu prema prihodima, imovini ili kapitalu. U tom kontekstu uobičajeno se razmatraju pokazatelji marže profita te rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Rezultati izračuna pokazatelja profitabilnosti za poduzeće Vindija d.d. Varaždin prikazani su u tablici 14.

Tablica 10: Pokazatelji profitabilnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Neto marža profita	0,0154	0,0137	0,0147	0,0126	0,0131	0,0167
Bruto marža profita	0,0172	0,0152	0,0149	0,0141	0,0017	0,0022
Neto rentabilnost imovine	0,0112	0,0129	0,0107	0,0105	0,0098	0,0110
Bruto rentabilnost imovine	0,0232	0,0206	0,0193	0,0187	0,0201	0,0274
Rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice)	0,0291	0,0169	0,0234	0,0173	0,0224	0,0367

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

Neto marža profita prikazuje odnos između dobiti nakon oporezivanja uvećanu za kamate s ukupnim prihodima poduzeća. Najveću vrijednost ovog pokazatelja poduzeće je ostvarilo u 2017.godini ali u prosjeku taj pokazatelj je bio konstantan kroz sva promatrana razdoblja.

Bruto profitna marža označuje udio bruto dobiti uvećanu za kamate s ukupnom prodajom poduzeća, te se može izraziti i postotno. Što je ona veća, poduzeće je uspješnije u ostvarivanju zarade. Vrijednost ovog pokazatelja u promatranom poduzeću ima tendenciju pada što ukazuje na problem ostvarivanja zarade.

Rentabilnost imovine pokazuje koliko se ostvari dobiti prije poreza i kamata na svaku jedinicu uloženu u imovinu. Za ove pokazatelje je poželjno da budu što veći. ROA u 2017. godini iznosi 0,0110 što znači da poduzeće ostvaruje stopu povrata na ukupnu imovinu u iznosu od 1.1% .

Rentabilnost vlastitog kapitala je važan pokazatelj za poduzetnika koji je uložio kapital jer mu, u usporedbi s kamatama na štednju ili dobiti sličnih poduzetnika, daje odgovor na pitanje opravdanosti ulaganja. Najveću vrijednost ovog pokazatelja analizirano poduzeće ostvarilo je 2017. godine te je vrijednost iznosila 0,036 što znači da je visina prinosa vlasnicima kapitala 3,67%.

4.6.5. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda. Najučestaliji pokazatelji su ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost poslovanja (prodaje) i ekonomičnost financiranja. Rezultati izračuna pokazatelja ekonomičnosti za poduzeće Vindija d.d. Varaždin prikazani su u tablici 15.

Tablica 11: Pokazatelji ekonomičnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,0090	1,0057	1,0067	1,0062	1,0077	1,0114
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	0,1228	1,0101	1,0051	1,0129	1,0117	1,0180
Ekonomičnost financiranja	0,5184	0,2807	1,2573	0,1634	0,4772	0,2332

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja Vindija d.d. (online) <http://rgfi.fina.hr>

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu, ti pokazatelji bi trebali biti veći od 1, odnosno što su veći, to se više prihoda ostvaruje na jedinici rashoda. U poduzeću Vindija d.d. svi pokazatelji iznose minimalno 1 te su manje-više konstantni osim pokazatelja ekonomičnosti financiranja koji je u padu te daleko ispod 1 te nam to ukazuje na činjenicu da poduzeće ima problem s financiranjem, ali generalno to bitno ne utječe na ukupnu ekonomičnost jer Vindija d.d. ostvaruje veće prihode od rashoda, odnosno posluje s dobitkom.

5. Zaključak

Za uspješno vođenje poduzeća neophodna je adekvatna informacijska podloga. Značajan dio takvih informacija proizlazi iz računovodstva i zapisan je u financijskim izvještajima. Financijski izvještaji su poslovni dokumenti kojima poduzeća daju informacije o rezultatima poduzetih poslovnih transakcijama osobama i organizacijama izvan poduzeća te korisnicima unutar poduzeća. Analiza financijskih izvještaja predstavlja proces primjene različitih analitičkih tehnika i sredstava uz pomoć kojih se financijski podatci iz izvještaja pretvaraju u informacije relevantne za upravljanje.

U ovom radu analizirani su temeljni financijski izvještaji poduzeća Vindija d.d. u razdoblju od 2012. – 2017. godine. Cijela ova analiza provedena je na temelju podataka iz bilance te računa dobiti i gubitaka. Analiza financijskih izvještaja provedena je na temelju horizontalne i vertikalne analize te analize financijskih pokazatelja, a cilj je bio da se utvrdi financijska stabilnost i uspješnost poduzeća Vindija d.d.

Provedenom horizontalnom analizom bilance možemo uočiti da je tijekom promatranog razdoblja došlo do smanjenja aktive za 6,11% ponajviše zbog smanjenja dugotrajne imovine koja je najveća stavka aktive za 10% a takvo smanjenje je izazvalo smanjenje materijalne imovine za 24,13%. U pasivi bilance najveće promjene izazvane su odnosom dugoročnih i kratkoročnih obveza. Naime, zbog smanjenja obveza prema kreditnim institucijama ukupne dugoročne obveze su se smanjile za 52,01% dok su se s druge strane povećale kratkoročne obveze za 13 % jer su se povećale obveze prema poduzetnicima unutar grupe. Vertikalnom analizom možemo vidjeti kako najveći udio u aktivi bilance zauzima dugotrajna imovina, ponajviše zbog velikog udjela dugotrajne financijske imovine. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka prikazuje nam kako se ukupni prihod tijekom razdoblja smanjio za 1,22% ali uz paralelno smanjenje rashoda za 1,46%. Vertikalnom analizom računa dobiti i gubitka utvrđeno je kako najveći udio zauzima stavka poslovni prihodi koja u prosjeku zauzima 99.50% udjela.

Promatrajući pokazatelje likvidnosti možemo uvidjeti kako su svi koeficijenti znatno lošiji nego što bi trebali biti te možemo zaključiti kako društvo ima problema sa podmirivanjem kratkoročnih obveza koje s godinama sve više rastu. Što se tiče pokazatelja zaduženosti, iz pokazatelja je vidljivo da je poduzeće sklonu korištenju tuđih izvora financiranja što nam pokazuje koeficijent zaduženosti koji se kreće iznad

0,6 što znači da poduzeće financira više od 60% iz tuđih izvora. Pokazatelji aktivnosti i ekonomičnosti prikazuju zadovoljavajuću razinu no pokazatelji profitabilnosti su ipak malo preniski iako poduzeće svake godine ostvaruje dobit.

Na osnovu izvršene analize financijskih izvještaja te cjelokupnog poslovanja poduzeća Vindija d.d. možemo zaključiti kako poduzeće iako bilježi povećanu zaduženost i ima problema s likvidnošću, iz godine u godinu nastoji unaprijediti poslovanje, te financijski stabilno posluju.

Literatura:

Knjige:

1. Bešvir, B., *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, Zagreb, RRif 2008.
2. Gullin, D. et al., *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, 2008.
3. Kolačević S., i B. Hreljac, *Vrednovanje poduzeća*, TEB – Poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2012.
4. Safret M., Marić, B., Dragović – Kovač, Lj.: *Knjigovodstvo bilanciranjem 1*, Školska knjiga, Zagreb, 2007.
5. Tintor Ž., *Analiza financijskih izvještaja*, Zagreb, Školska knjiga, 2014
6. Vujević, I., *Financijska analiza*, Split, Ekonomski fakultet Split, 2003.
7. Žager, K., *Analiza financijskih izvještaja (načela – postupci – slučajevi)*, Zagreb, Sveučilišna tiskara d.o.o., 2017.
8. Žager, K. et al., *Analiza financijskih izvještaja*, Zagreb, Masmedia 2008.
9. Žager, L. et. al. (ur.), *Računovodstvo 1 – računovodstvo za neračunovođe*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, 2016.

Internet:

1. Financijska izvješća: <http://rgfi.fina.hr>
2. Lajoš Žager., *Računovodstveni izvještaji i operativni controlling: Tourism and hospitality management*, str. 135 – 139., Vol 2. No. 1, 1996., <https://hrcak.srce.hr/182498> (pristupljeno 29.04.2019.)
3. Narodne novine d.d.: *Međunarodni računovodstveni standardi*; https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1993_04_36_672.html (pristupljeno 24.09.2019.)
4. Šlibar, D., *Instrumenti i postupci analize financijskih izvješća* - <https://www.omega-software.eu/UserDocsImages/Clanci/Financije%20-%20Analiza%20FI.pdf> (pristupljeno 13.05.2019.)
5. <http://www.vindija.hr> (pristupljeno 22.04.2019.)

Ostalo:

1. Gabrić, D. (2017) *Utvrđivanje i predviđanje značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvještajima poduzeća primjenom pokazatelja analize financijskih izvještaja*, Doktorski rad, Sveučilište u Mostaru; Ekonomski fakultet
2. *Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 2004.*, prijevod s engleskog jezika, HZRFD, Zagreb, 2004.

POPIS TABLICA:

1. Tablica 1: Shema bilance u RH
2. Tablica 2: Pokazatelji likvidnosti i način izračuna
3. Tablica 3: Pokazatelji aktivnosti i način izračuna
4. Tablica 4: Pokazatelji zaduženosti i način izračuna
5. Tablica 5: Pokazatelji profitabilnosti i način izračuna
6. Tablica 6: Pokazatelji ekonomičnosti i način izračuna
7. Tablica 7: Vertikalna analiza bilance za razdoblje od 2012. – 2017. godine
8. Tablica 8: Horizontalna analiza bilance za razdoblje od 2012. – 2017. godine
9. Tablica 9: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2012. – 2017. godine
10. Tablica 10: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2012. – 2017. godine
11. Tablica 11: Pokazatelji likvidnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine
12. Tablica 12: Pokazatelji aktivnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine
13. Tablica 13: Pokazatelji zaduženosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine
14. Tablica 14: Pokazatelji profitabilnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine
15. Tablica 15: Pokazatelji ekonomičnosti za razdoblje od 2012. – 2017. godine

POPIS SLIKA:

1. Slika 1: Prikaz temeljnih financijskih izvještaja

Sažetak

Cilj ovog rada bio je analizirati horizontalnu i vertikalnu analizu financijskih izvještaja te financijske pokazatelje poduzeća Vindija d.d. Varaždin kako bi se utvrdila uspješnost poslovanja i stabilnost poduzeća. U istraživanju je bilo obuhvaćeno razdoblje od 2012. – 2017. godine kako bi se preciznije utvrdilo da li poduzeće posluje s gubitkom ili dobitkom. Horizontalnom i vertikalnom analizom je utvrđeno kako se udio kratkotrajne imovine povećao tijekom promatranog razdoblja, a udio dugotrajne imovine smanjio ali unatoč toj činjenici dugotrajna imovina je još uvijek najznačajnija pozicija u aktivi. Također, valja napomenuti kako su se dugoročne obveze smanjile dok se kratkoročne obveze tijekom godina sve više povećavaju. Što se tiče prihoda i rashoda, oni su tijekom godina varirali sa time da su se znatno povećali na kraju promatranog razdoblja što je rezultiralo s najvećom vrijednošću dobiti u 2017. godini. Osvrćući se na analizu financijskih pokazatelja, utvrđeno je kako su pokazatelji aktivnosti i ekonomičnosti na zadovoljavajućoj razini no pokazatelji likvidnosti, zaduženosti i profitabilnosti tijekom promatranog razdoblja ne zadovoljavaju kriterije iako se uočava pozitivan trend rasta. Unatoč svemu, poduzeće je financijsko stabilno i uspješno u poslovanju.

Ključne riječi: financijski izvještaji, analiza financijskih izvještaja, horizontalna i vertikalna analiza, financijski pokazatelji

Summary

The aim of this study was to analyze the horizontal and vertical analysis of financial statements and financial indicators of Vindija d.d. Varaždin to determine the success of the business and the stability of the company. The survey covered the period from 2012 to 2017 to more accurately determine whether the company operates with loss or profit. Horizontal and vertical analysis showed that the share of short-term assets increased during the observed period and the share of long-term assets decreased but despite this fact, long-term assets are still the most significant asset position. It should also be noted that long-term liabilities have decreased while short-term liabilities over the years are increasing. In terms of revenues and expenditures, they have varied over

the years and fell considerably, but they increased significantly at the end of the observed period, which resulted in the highest profitability in 2017. Referring to the analysis of the financial indicators, it was found that the indicators of activity and economy at a satisfactory level but the indicators of liquidity, indebtedness and profitability over the observed period did not meet the criteria even though there was a positive growth trend. Despite all that, the company is financially stable and successful in business.

Keywords: financial statements, analysis of financial statements, horizontal and vertical analysis, financial indicators